Rozvaha vs. výsledovka: případ ztraceného rozdílu

HELItriky: praktické vychytávky z Heliosu. 20 minut, jeden konkrétní postup. Sdílíme to, co funguje.

Rozvaha vs. výsledovka: případ ztraceného rozdílu

- Rozvaha a výsledovka musí sedět
- Kde vznikají nejčastější chyby
- Jak ověřit správnost a úplnost nastavení výkazů
- Jak najít rozdíl krok za krokem

Co si dnes ukážeme:

- Rozvaha a výsledovka musí sedět
- Kde vznikají nejčastější chyby
- Jak ověřit správnost a úplnost nastavení výkazů
- Jak najít rozdíl krok za krokem

Rozvaha a výsledovka musí sedět

Na začátek si pojďme připomenout jednu důležitou věc: rozvaha a výsledovka nejsou dva samostatné světy. Jsou vzájemně propojené a každá účetní operace se v nich nějakým způsobem projeví.
Výsledovka nám ukazuje hospodářský výsledek, tedy rozdíl mezi výnosy a náklady za sledované období. Tento hospodářský výsledek se následně promítá do rozvahy, konkrétně do vlastního kapitálu. Pokud tedy účetnictví obsahuje všechny správné účetní zápisy a výkazy jsou sestaveny správně, musí na sebe rozvaha a výsledovka navazovat.

Kde vznikají nejčastější chyby

Než začneme hledat chybu ve výkazech, musíme si ověřit, kde problém skutečně vzniká.
První otázka tedy je:
Máme špatně rozvahu, výsledovku, nebo je problém už v samotném účetnictví?
Jako první doporučuji podívat se do **Stavů účtů** a zjistit, jaké hodnoty mají vycházet správně.
Zde zkontrolujeme tři základní sestavy:

- **Obratová předvaha -** rozdíl Má dáti a Dal musí být **0**.
- **Rozvaha -** ověříme hodnotu výsledku hospodaření
- **Výsledovka -** ověříme hodnotu výsledku hospodaření.

Výsledek hospodaření v rozvaze a ve výsledovce musí být totožný.
✅ **Pokud se výsledky nerovnají už v těchto sestavách**, problém není ve výkazu, ale v účetnictví nebo v účetních zápisech.
✅ **Pokud se rozvaha a výsledovka v těchto sestavách rovnají, ale ve výkazech už ne**, problém hledejte v nastavení výkazů, zařazení účtů nebo struktuře výkazu.
Teprve ve chvíli, kdy víme, že účetnictví jako takové je v pořádku, má smysl začít prověřovat samotné nastavení výkazů. Jinak bychom mohli hledat chybu na špatném místě.

Zkontroluji, zda mám vše zaúčtováno, ne ve fázi připraveno

HELIsmile s.r.o., Jeremenkova54/3, 779 00 Olomouc, Česká republika
Společnost je zapsána do obchodního rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 74942
IČ: 07222670 | DIČ: CZ07222670 | +420 588 288 467 | info@helismile.cz | www.helismile.cz

Jak ověřit správnost a úplnost nastavení výkazů

Pokud jsme si ověřili, že účetnictví jako takové je v pořádku, můžeme se podívat na nastavení výkazů.

Kontrola:
účetnictví – legislativní výkazy
správné období, datumy, uživatelské období
Dalším častým zdrojem nesrovnalostí jsou firmy, které pracují s uživatelským obdobím (dříve obdobím stavu). V takovém případě je nutné při sestavení výkazů použít odpovídající uživatelské období. Pokud si uživatel místo toho nechá výkazy sestavit pouze k určitému datu, bez vazby na uživatelské období, mohou se do výkazů promítnout jiné stavy, než se kterými účetnictví fakticky pracuje. Výsledkem bývají rozdíly v rozvaze, nesprávně vykázaný výsledek hospodaření nebo zdánlivě nevysvětlitelné zůstatky na některých účtech.

V menu **Účetnictví → Konstanty a číselníky → Definice výkazu** si najdu výkaz, který používám.
Jako první zkontroluji, že pracuji se správným obdobím. Není výjimkou, že je účet správně zařazený, ale v jiné definici nebo jiném období, než aktuálně používám.
Dále se podívám na jednotlivé řádky výkazu. Zajímá mě především:

- sloupec **Přiřazené účty** – které se ve výkazu zobrazují
- sloupec **Účty brutto a korekce** - právě zde bych měla vidět účty, které do daného řádku patří.

Velmi užitečnou pomůckou je akce:
Řádky → Akce → Kontrolní přehled účtů
Zde získám přehled všech účtů z účetní osnovy a zároveň vidím:

- povahu účtu,
- jeho nastavení,
- zda je zařazen do výkazu,
- do kterého řádku je zařazen
- zda došlo k nějaké chybě v nastavení výkazu či účtu

Jedná se o jedno z prvních míst, kam se podívám při hledání rozdílu.
Doporučuji vyfiltrovat účty, které nejsou zařazeny do žádného řádku výkazu
Přímo z tohoto přehledu lze účty také přiřadit na příslušný řádek výkazu. Pokud se jedná o korekční účet, je potřeba jej zařadit do části korekcí.

Při kontrole nezařazených účtů je vhodné podívat se také na jejich **povahu**.
U rozvahových účtů může být nastavena povaha:

- **Aktivní, Pasivní nebo Dle zůstatku**

Nesprávné nastavení může způsobit, že se účet zobrazí na nesprávné straně rozvahy nebo se nebude vykazovat tak, jak očekáváme.
Zvláštní pozornost si zaslouží účty nastavené jako **„Dle zůstatku“**. Takový účet může být podle toho, zda má k rozvahovému dni zůstatek na straně MD nebo DAL, vykázán buď v aktivech, nebo v pasivech.
Proto bývá ve výkazu zařazen na **dva různé řádky**:

- jeden řádek v části **Aktiva**,
- druhý řádek v části **Pasiva**.

Pokud je účet zařazen pouze na jednu stranu rozvahy, může při změně znaménka zůstatku dojít k tomu, že se účet ve výkazu přestane zobrazovat správně nebo způsobí zdánlivý rozdíl.

HELIsmile s.r.o., Jeremenkova54/3, 779 00 Olomouc, Česká republika
Společnost je zapsána do obchodního rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 74942
IČ: 07222670 | DIČ: CZ07222670 | +420 588 288 467 | info@helismile.cz | www.helismile.cz

Musí být opravdu zařazený každý účet?
Tady je potřeba zapojit účetní logiku.
Nestačí pouze dosáhnout toho, aby výkaz vycházel. Musíme si být jistí, že zároveň věrně zobrazuje účetnictví.
Například účet **395 – Vnitřní zúčtování**.
Pokud jej zařadíme do rozvahy, může nám výkaz vycházet bez rozdílů. Současně si ale můžeme zakrýt skutečnost, že některé převody nebo zúčtování nebyly dokončeny. Pokud účet ve výkazu není a rozvaha kvůli tomu nevychází, může nás to naopak upozornit na problém, který bychom jinak přehlédli.

Dalším typickým příkladem je účet **261 – Peníze na cestě**.
Často se řeší otázka, zda jej zařadit mezi peněžní prostředky. Důvod bývá jednoduchý: „Když ho tam nedám, rozvaha nevypadá dobře."
Jenže není totéž: **aby výkaz vyšel** a **aby byl účetně správně**
Proto je potřeba si položit otázku:
Představuje účet 261 k rozvahovému dni skutečně peněžní prostředky společnosti?
Pokud ano, zařazení mezi peněžní prostředky dává smysl.
Pokud na něm ale několik měsíců visí staré a nedokončené převody, pak už nejde o běžné peníze na cestě, ale spíše o účetní problém, který bychom měli vyřešit.
Proto při kontrole výkazů vždy mysleme na to, že cílem není pouze odstranit rozdíl. Cílem je především zajistit, aby výkaz věrně zobrazoval skutečný stav účetnictví.

Účet **431** patří mezi klasické „zapomenuté" účty. Častým vysvětlením je, že valná hromada dosud nerozhodla o rozdělení zisku či úhradě ztráty. To však neznamená, že může účet 431 zůstávat neřešený neomezeně dlouho. I při neschválené účetní závěrce je potřeba zajistit správné promítnutí výsledku hospodaření do vlastního kapitálu tak, aby rozvaha věrně zobrazovala skutečný stav a byla bilančně správná.

Odkaz na video: https://youtu.be/6DStN4fwA4U

Libil se vám stručný návod? Sdílejte ho s kolegy.

Máte dotaz? Pište na podpora@helismile.cz

HELIsmile s.r.o.
Jeremenkova 54/3
779 00 Olomouc

www.helismile.cz

Helios SILVER PARTNER

Pomáháme s digitalizací rostoucím výrobním a obchodním firmám.
Vyladěné firemní procesy. Data na jednom místě. Úspory a efektivita.

Pojďme toho dosáhnout spolu. Zefektivnili jsme obchodní a výrobní procesy již desítkám firem. Rádi budeme i vaši průvodci. Nabízíme know-how s úsměvem.

HELIsmile s.r.o., Jeremenkova54/3, 779 00 Olomouc, Česká republika
Společnost je zapsána do obchodního rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 74942
IČ: 07222670 | DIČ: CZ07222670 | +420 588 288 467 | info@helismile.cz | www.helismile.cz